

Proiect final

Programul FinTTT - Formarea personalului didactic din învățământul preuniversitar în domeniul financiar nebancar (FinTTT)

**Relația consumatorului cu instituțiile financiare nebankare –
*Instrumente de investiții pe piața de capital: acțiuni și obligațiuni***

CUPRINS:

	Nr. pagină
Proiectul didactic	3-7
Fișa de lucru 1	8-9
Fișa de lucru 2	10
Test de evaluare	11-12
Barem de corectare	13
Propunere proiect	14

Proiect didactic

Profesor:

Unitatea de învățământ:

Disciplina: Educație economico - financiară

Clasa: a VIII-a; 1 oră pe săptămână în TC

Unitatea de învățare: Relația consumatorului cu instituțiile bancare și financiare nebancare

Tema / Subiectul: *Instrumente de investiții pe piața de capital: acțiuni și obligațiuni*

Tipul lecției: Lecție de transmitere și însușire a unor cunoștințe noi

Obiectivul fundamental: Fixarea și sistematizarea unor cunoștințe de bază în privința principalelor instrumente financiare tranzacționate pe piața financiară nebancară: acțiuni și obligațiuni

Competențe generale:

1. Raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului social
2. Cooperarea pentru realizarea unor activități și pentru investigarea unor probleme specifice diferitelor grupuri și comunități, prin asumarea unor valori și norme sociale și civice
3. Participarea responsabilă la luarea deciziilor prin exercitarea spiritului de inițiativă și întreprinzător, respectiv prin manifestarea unui comportament social, civic și economic activ

Competențe specifice:

- 1.1.Utilizarea corectă a termenilor specifici educației economico-financiare cu referire la fapte/ evenimente economico-financiare
- 1.2.Asumarea calității de consumator avizat de bunuri și servicii, de servicii financiare, care își exercită drepturile și responsabilitățile
- 3.1. Elaborarea unui plan de acțiune personal/al familiei, manifestând inițiativă și responsabilitate

Strategii didactice:

a. Metode și procedee didactice: expunere didactică, problematizarea, conversația euristică, demonstrația combinată

b. **Forme de organizare a activității:** frontală și individuală

c. **Evaluarea:** orală și scrisă; frontală și individuală

d. **Resurse:** caiete, aparatură cu conexiune la internet, materiale video, fișe de lucru, test elaborat de profesor; 1 oră de curs

Bibliografie: materiale curs FinTTT modul III – Piața de capital, <https://www.fluentinfinante.ro/>, <https://edutime.ro/> , manual Educație socială clasa a VIII-a

Notă: corelarea dintre componentele lecției s-a realizat conform modelului propus de programa școlară de Educație socială

Instrumente de investiții pe piața de capital: acțiuni și obligațiuni

PROIECT DE LECȚIE EDUCAȚIE ECONOMICO-FINANCIARĂ

Conținuturi	Competențe specifice	Obiective operaționale	Activități de învățare	Resurse		Evaluare
				materiale	de timp	
Moment organizatoric și verificarea cunoștințelor sau a temei din lecția precedentă	în funcție de parcurgerea materiei din programă	specifice conținuturilor verificate	-analiza modului în care au fost rezolvate cerințele	caiete sau fișe de lucru	5 min	-conversație de verificare, frontală
Instrumente de investiție pe piața financiară nebanară: acțiunile	1.1 1.2	-să definească acțiunile, să cunoască drepturile unui acționar, factorii care le influențează prețul, piața pe care se pot tranzacționa astfel de titluri	- discuție frontală despre cele mai importante companii din lume pe care le cunosc elevii (valoare de piață, tip de activitate, proprietari). Eventual, se listează pe tablă sau flipchart un top al acestora.	internet, tablă sau flipchart	3 min	-observație sistematică -interevaluare
		-să calculeze câștigul pe care îl pot aduce acțiunile -să cunoască principalii factori de risc pentru posesorul de acțiuni	- vizionarea unui film despre acțiuni: https://edutime.ro/instrumente/	aparatură cu conexiune la internet și film site ASF	1.51 min	- observație sistematică
			-analiza informațiilor prezentate în materialul video și notarea în	caiete	8 min	- conversația de verificare,

			<p>caiete a unor informații esențiale: ce sunt acțiunile, elemente de identificare, drepturi ale acționarilor, tipuri de acțiuni, motivele pentru care oamenii cumpără acțiuni etc.</p> <p>-calcularea câștigurilor potențiale aduse de o acțiune: dividende și câștiguri din diferența de curs</p> <p>-analiza factorilor care influențează cursul unei acțiuni și a factorilor de risc pentru investiția în acțiuni</p>	<p>Fișă de lucru 1</p> <p>site asf, swisscapital etc.</p>	<p>9 min</p> <p>5 min</p>	<p>frontală</p> <p>- observație sistematică, frontală</p> <p>- interevaluare</p> <p>-observație sistematică</p>
Instrumente de investiții pe piața financiară nebancaară: obligațiunile	1.1 1.2	<p>-să poată defini obligațiunile, să cunoască elementele de identificare, tipurile de obligațiuni, piața pe care se pot tranzacționa obligațiunile</p> <p>-să calculeze câștigul adus de obligațiuni</p>	<p>-vizionarea unui film despre obligațiuni:</p> <p>https://edutime.ro/instrumente/</p> <p>-analiza informațiilor prezentate în materialul video și notarea în caiete a unor informații esențiale: ce sunt obligațiunile, elemente de identificare, emitenți, tipuri, câștigul adus posesorului de obligațiuni</p> <p>-calcularea câștigului adus de obligațiune: dobânda sau cuponul</p>	<p>aparatură cu conexiune la internet și film site ASF</p> <p>caiete</p> <p>Fișă de lucru 2</p>	<p>1.46 min</p> <p>7 min</p> <p>5 min</p>	<p>- observație sistematică</p> <p>- conversația de verificare, frontală</p> <p>- observație sistematică, frontală</p> <p>- interevaluare</p>

	3.1	-să identifice asemănările și deosebirile dintre cele două instrumente financiare -să-și dezvolte capacitatea de alegere a unor instrumente financiare potrivite profilului personal de risc	-realizarea unor comparații între acțiuni și obligațiuni	informații notate în caiete		- conversația de verificare, frontală -interevaluare
			-recapitularea principalelor informații prezentate pe parcursul lecției	caiete	3 min	-conversația de verificare, frontală

FIȘA DE LUCRU 1

Câștiguri pe care le poate aduce o acțiune:

1. Dividendul

Dividendul este o parte a profitului net al unei societăți comerciale, care revine posesorului de acțiuni, în raport cu valoarea lor nominală. De regulă, dividendul este o mărime variabilă, fiind în directă dependență de modificarea masei profitului. O societate comercială poate decide să distribuie întregul profit net acționarilor sau doar o parte din el, restul urmând să fie reinvestit.

Dividendul se exprimă în două modalități:

a) **ca procent din valoarea nominală a unei acțiuni**

Exemplu:

Valoarea nominală (VN) a unei acțiuni este de 600 u.m.

Societatea comercială acordă pentru anul fiscal încheiat un dividend de 20%

Dividendul ce revine pentru o acțiune este de 20% din valoarea nominală = **120 u.m.**

b) **după relația: profit total distribuit / nr. de acțiuni**

Exemplu:

o societate comercială are un capital social de 100 milioane u.m. Valoarea nominală a unei acțiuni este de 500 u.m. Profitul net obținut de societate într-un an este de 5 milioane u.m. și se distribuie în

totalitate acționarilor. O persoană deține 1.000 de acțiuni la această firmă. Ce dividende va încasa? Societatea comercială a emis 200.000 de acțiuni (100 mil./500)

Dividendul/acțiune = profit net distribuit/nr. de acțiuni (5 mil./200.000) = 25 u.m.

Persoanei care deține 1.000 de acțiuni îi vor reveni dividende în valoare de 25.000 u.m.

Notă: dividendul nu se calculează în funcție de cursul bursier, ci în funcție de valoarea nominală a unei acțiuni. Cursul bursier poate înregistra fluctuații importante chiar și în timpul unei singure zile de tranzacționare pe piața de capital. Câștigul din dividend se impozitează.

2. Câștigul înregistrat din diferența de curs

Acest câștig poate fi obținut de către un investitor care a cumpărat acțiuni la un preț mai mic decât prețul obținut la vânzarea acestora.

Exemplu: un investitor a cumpărat de pe piața bursieră, în anul 2021, 100 acțiuni la societatea Alfa, cu un preț de 15 u.m./acțiune. În anul 2022 vinde acțiunile respective la prețul de 16 u.m./acțiune. Din această tranzacție, investitorul va câștiga, din diferența de curs 1 leu/acțiune. În total, câștigul său va fi de 150 u.m.

Notă: în realizarea acestui calcul nu au fost luate în considerare comisioanele de tranzacționare pe care le-a plătit investitorul.

FIȘA DE LUCRU 2

Câștigul pe care îl aduce o obligațiune

Cuponul sau dobânda

Obligațiunea este un titlu de valoare prin care un emitent (debitor) se obligă să plătească deținătorului obligațiunii (obligatar) o sumă anuală fixă, numită *cuponul sau dobânda obligațiunii*, pe întreaga perioadă de valabilitate a acesteia. La scadență, emitentul va restitui și suma împrumutată.

Obligațiunile emise de stat se mai numesc și titluri de stat.

Exemplu:

Un investitor a cumpărat 100 de titluri de stat cu valoarea nominală de 100 lei/titlu, rata anuală a dobânzii (d) de 8% și scadența de 1 an.

Dobânda sau cuponul se va calcula după formula:

$$D = \text{Valoare nominală} \times \text{rata dobânzii} \times 1 \text{ an}$$

Câștigul său, după 1 an de zile, va fi de $8\% \times 100 \text{ lei} = 8 \text{ lei/obligațiune}$. În total, investitorul va obține 800 de lei (8 lei \times 100 de titluri de stat).

TEST DE EVALUARE

Timp de lucru: 30 min.

I. Scrieți pe foaia de test litera corespunzătoare pentru răspunsul corect. Este corectă o singură variantă de răspuns:

1. Acțiunile sunt:
 - a. forme de bani
 - b. forme speciale de credit
 - c. titluri patrimoniale
 - d. criptomonede **(0.5 p.)**

2. Venitul adus de o obligațiune se numește:
 - a. profit
 - b. cupon
 - c. dividend
 - d. niciuna din variantele de mai sus **(0.5 p.)**

3. Acțiunile se deosebesc de obligațiuni prin faptul că:
 - a. aduc un venit mai mare
 - b. pot fi tranzacționate la bursă
 - c. aduc un venit fix și regulat
 - d. aduc un venit variabil **(0.5 p.)**

4. Un acționar are dreptul:
 - a. să încaseze o parte din profitul companiei sub formă de dividend
 - b. să primească aur în schimbul acțiunilor deținute
 - c. să primească în toate situațiile un venit fix
 - d. niciuna din variantele de mai sus **(0.5 p.)**

II.

1. Enumerați 3 factori care pot influența prețul la care se vinde o acțiune pe piața bursieră **(1 p.)**
2. Enumerați 3 riscuri cu care se poate confrunta un investitor pe piața bursieră **(1 p.)**

III. Rezolvați, pe foaia de test, următoarele aplicații:

1. Societatea comercială comercială Beta a emis un număr de 200.000 de acțiuni, valoarea nominală a unei acțiuni fiind de 1.000 u.m. Firma a înregistrat în anul fiscal încheiat un

profit net de 400.000 u.m. Din acesta, 50% se distribuie, sub formă de dividende, acționarilor. Care este mărimea dividendelor încasate pentru posesorul a 200 de acțiuni la această societate? **(1.5 p.)**

2. In luna septembrie 2022, Ministerul Finanțelor a emis titluri de stat Tezaur cu maturitate de 1 an și rata dobânzii de 7.75%. Valoarea nominală a unui titlu de stat este de 1 leu. Dacă un investitor a achiziționat 50.000 de astfel de titluri, care va fi câștigul său după 1 an? **(1.5 p.)**
3. Ce pierderi suporta un actionar care detine 5% din acțiunile unei firme, daca pierderile totale ale firmei sunt de 100 mil. u.m.? **(1 p.)**
4. Un investitor a achiziționat 10 acțiuni la societatea Gama cu 20 lei/acțiune. La vânzare, prețul acestora este de 18 lei/acțiune. Care este câștigul sau pierderea investitorului? **(1 p.)**

Din oficiu: 1 p.

BAREM DE CORECTARE

I. 0.5 p x 4 = 2 p.

1 - c; 2 - b; 3 - d; 4 - a .

II. 1 p x 2 = 2 p.

1 – de exemplu: contextul economic intern și internațional, evoluția companiei emitente, profitul înregistrat de companie și decizia de a-l distribui sau nu acționarilor, perspectivele economice ale companiei emitente și ale sectorului economic în care acționează, gradul de încredere a investitorilor în compania respectivă etc

2 – de exemplu: riscul de insolvență sau faliment al unor companii, recesiune economică, scăderea interesului investitorilor pentru anumite titluri, riscul de inflație, risc de catastrofă naturală sau soci ală, risc de lichiditate, eventuale fraude etc.

III. 1.5 p x 2 = 3 p. și 1 p x 2 = 2 p. Total = 5 p.

1 – Dividend/acțiune = 1 leu. Pentru 200 de acțiuni = 200 de lei

2 – 50.000 lei x 7.75% = 3875 lei

3 – pierderi de 5 mil. u.m.

4 – pierde 2 lei/acțiune, deci 20 de lei, în total

Din oficiu – 1 p.

Total – 10 p.

PROPUNERE PROIECT

Recomandare pentru elevi să urmărească, timp de 1 lună, evoluția prețului unei acțiuni listate la Bursa de Valori București, încercând:

- să identifice factorii care i-au influențat această evoluție
- să calculeze dacă un investitor ar câștiga sau pierde dacă ar achiziționa respectiva acțiune, pentru intervalul de timp studiat.